

Sláið kalt vatn í blóðið

Oddagrein

SIÐANI fullveldissamgongan varð skipað fyri knoppum hálvum orðum ári síðani, hevur mesta politiska tosið snúð seg um framtíðar stoðu Føroya. At nógvtíð hevur verið brúkt uppá hetta, er bara gott, tí tað hevur í fleiri ár verið greitt fyri øllum teimum mest forstokkaðu sambandsmonnum, at menningin á øllum samfelagsøkjum hevur havt við sær, at heimastýrslógin ikki kundi brúkast meiri.

MEN tað hevur verið harmuligt, at so nógvtíð hevur verið brúkt uppá ríkisrættarliga spurningin, at tað mest sum ikki hava verið stundir at fingist við nógva annað politiskt virksemi, sum meiri ella minni hevur ligið og bíðað. Tað hevði tænt øllum portum betri, um intensiteturin í fullveldistossinum hevði verið eitt sindur minni, og meiri tíð hevði verið ofrað uppá aðrar stórar spurningar, sum eisini skulu loysast, um vit so fáa fullveldi ella ikki. Her verður t.d. hugsað um endurnýgging av fiskiskipafloktanum og pensiónimar.

SAMBANDSMENNINIR søgdu sína hugsan um Hvítubók í gjár, og í vikuskiftinum hevur javnaðarflokkurin landsfund, har ríkisrættarliga stoðan og harvið eisini Hvítubók ivaleyst fara at verða nógva umrødd. Vit kunnu tiskil siga, at nú eru allir partar klárir til at fara undir eina seriosa viðgerð av mest týðningarmikla málinum, sum hevur verið viðgjørt í Føroyum hesa síðstu hálvu öldina, og kanska fer framtíðin at vísa, at einki mál nakrantíð hevur verið av so stórum týðningi, sum hetta málið.

OG her er tað, at vit vilja lyfta peikifingurin og koma við einari ávaring. Í einum fólkaraði sum okkara er tað av alstórum týðningi, at tað ikki verður farið fram eftir fummum. Tryggin fyri at talan ikki verður um hastverk, sum ofta verður lastverk, er, at politikararnir taka sær góða tíð, soleiðis at tað fer at bera til at mýkja stoðurnar og harvið at finna fram til eina loysn, sum tað ongantið verður nakar ivi um, at nógva tann størsti parturin av føroyingum tekur undir við.

LANDSTÝRISMAÐURIN í fullveldismálum er ungur og ótolin. Hann vil síggja sína politisku vísið verða gjørdar til veruleika um eitt hálvt ár. Hetta halda vit vera óðamannaverk, men vit skulu ikki gloyma at rósa landsstýrismanninum fyri, at hann hevur megnað av álvara at skumpa undir viðgerðina av hesum stóra máli. Tað ber sjálvandi til at tosa og tosa, soleiðis at einki kemur burtúr, men tað er munur á hesum og so at hava eina ferðætlan, sum sigur, at samráðingarnar við danir skulu vera av áðrenn ársskiftið. Fyri politiska heimin í Føroyum hevði tað verið best at arbeitt miðvíst og seriøst intil ein breið semja er funnin, heldur enn ein seinnapart í einum aðalorðaskifti á tingi at konstatera, at eingin tekur undir við samgonguni, og so gerst ikki við.

SØGAN minnir okkum á, hvussu tað gekk frá 1945 til 1948. Søgán sigur, at tá varð bæði tosað av nógva og leingi og ov skjótt skundað ígjøgnum. Hetta hava Føroyar og føroyingar keglast um síðani tá. Okkara politikarar eiga at gera alt, sum teir megna, fyri at fyrirbygja, at søgan fer at endurtaka seg, og so eigur tað at vera líka mikið, um semjan við danir, ið skal samtykkjast í lögtinginum og leggjast fyri fólkíð, verður gjørd í ár 2000 ella í 2001 ella kanska eitt ella tvey ár seinni enn tað. Tí siga vit: sláið kalt vatn í blóðið!

Sosialurin

Viðmerking:

Ferðandi búskapargandur

Føroya Landsstýrið er í hesum døgum á PR-rundferð kring oyggjarnar, at útleigja tekstin í Hvítubók. Fullveldislandsstýrismaðurin er ferðastjóri at síggja til at serfrøðingarnir gera sitt arbeiði ordiligt, og ikki minst at tortrúnir spurningarnir fáa tað rætta svarið.

Tað frættist at framfórsan er sera ymisk til dygdar, sunnmir partar sum tað reina sovmedisin og aðrir sum rúsaní eydnubollar. Tað velst sjálvandi eisini alt um áhoyrararnir hoyrir til klapparakóríð ella til tey vantrúgvandi.

Serliga sigast fólk sita sum kánus púra bytt og gloða, tá ein av teim leikandi fer í sving á telduni, at vísa fólknum við talrekjum og stabbum og kurvum í alskyns litum, hvussu ótrúliga simpult alt hongur saman, og hvussu tú bara víð at broyta eitt einkult tal her ella eitt annað dér, so fært tú kurvarnar og stabbarnar í stundini at kneisa her ella ella at leggja seg flatar har, og tú fær í sama andrátti svar uppá allar spurningar, sum hava verið loyðidómur fyri tjóðina í mansaldrar.

Hetta búskaparfrøðisliga telduspælið er so óført, at

tað gandar allar betonkiligheitir burtur - alt ber til! Við reimum og selum einsvæl og við berari reyv. Sig bara til, hvat tú vilt hava. Langa skiftistið? Stutta? Vokstur uppá 2%? Ella 3%? Alt ber til - tað er bara ein spurningur um persónligan smak, hvussu skjótt og lætt tú leggur í at kuta hesar 1,3 milliardina út úr búskapinum. Ella hvussu ógilar ognir tú leggur í at eiga í útlandum um 5, 10 ella 15 ár. Allur ivi verður sum blástur burtur, og tað er keine hexerei, nur behending.

Eg havi sjálvur sæð hetta búskaparfrøðisliga telduspælið í aktión á einum kunningarfundinum fyri 4 vikum síðani. Eg fekk tá lyfti um at fáa tað sendandi, tí eg helt tað vera áhugavert at kanna tað eitt sindur eftir. Tað er so ikki komið fram enn.

Summastaðni í búskaparfylgibindinum til Hvítubók verður nógva gjørt burtur úr, hvussu ómetaliga kompliseraður samanhangurin er millum ríkisstuðulin og allar teir ymisku tættirnir í okkara búskapi, hvørji árinini hava verið og eru, fyri ikki at tala um hvørjar avleiðingarnar kunnu verða

av at skerja ríkisstuðulin burtur so ella so. Ja, tað er so ómetaliga trupult, at tað í flestu forum als ikki ber til at gera útreiningar við nágreiniligum tølum, av teirri ávirkan sum ein burturminking av ríkisstuðlinum vildi havt á samfelagsbúskapin í sínum staklutum og í síni heild.

Ikki minst tí undrar tað meg sáran at síggja hetta simpla mekaniska modelið - uttan himpr og fyrvirni - brúkt sum eitt høvuðsvápn at vinna sálmar fyri fullveldinum. Tí ilt er at taka tað í álvara í so ómetaliga týðningarmiklum og lagnutungum máli fyri alt fólkíð. At síggja til, so tykist tað visindaliga prinsippið í hesum sonevnda búskaparmodelinum at minna nógva um "træk-og-slip" prinsippið í we-mekanikkini. Ella um tað verkfrøðiliga prinsippið í jólanissuprellumonnunum.

num, har tú víð at hála í ein tráð fær armar og bein at spjálka. Men kanska er hetta síðsta júst tann djúpara meiningin við framfórsnum hjá fullveldisferðandi.

Hans Pauli Strøm
javnaðartingmaður

Ein heilsan til Jóhannu hjá Sigurði á 100-ára degnum 17/9-1999

Lag: Nú aftnar dagar og tað verður siðla

Nú aftnar dagar siðla er nú blivið. Tí Harrin hevur hundrað ár nú givið. Tí megarkvinnu her á Føroyalandi. Øll hesi ár hon búð hevur á Sandi.

Í Toppigarð har barn í heim bleiv borið. Ei hóvastak av slíkum tá varð vordíð. Við tervi kynt varð, hita vatn við eldi. So tøkkin fór til Gud sum hevur veldi.

Í Toppigarð seks gentubørn tey fingi. Í hesi öld sum árinu tey fingi. At seta búgv tær allar mundu náa. Sær mann á Sandi, allar vildu fáa.

Úr korni drýl, kjøt, mjólk varð teimum lovað. Góð epli, tvøst, spik, rómastamp í kova. Við húsavegg var landtunna og køstur. Sum neytakona varð man ofta pøstur.

Tá Sigurð ungu skipsboð mundi fáa. Jóhanna einsamall man heima ráða. Hon bant so bórinni tey vælkløddu gingi. Og góða troyst frá mammu altíð fingi.

Í heiminum var altíð útiróður. So veiðidagur ofta royndist góður. Tá ið teir vendu heim við sínum fongi. Teir sendu bøn til Gud við takkarsongi.

Jóhanna vit nú ynskja lukku góða. Tey hundrað munnu gera tygum móða. Nú dagar aftnar tað er blivið siðla. Tað verður gott í himmiríkið hvíla.

Sólvit

Tórshavnar kvöld- og ungdomsskúli

Í blaðnum týsdagin fer Tórshavn Kvöld- og Ungdomsskúli at lýsa við tilboðnum, skúlin hevur at bjóða komandi vetur. Vegna plásstrot er lýsingin ikki við í blaðnum í dag.

blastj.

Tøkk

Hjartaliga takka vit øllum ið vístu samkenslu og hjálpssemi tá okkara kærri bróður, svágur og gubbi

ÓLAVUR LARSEN

Tórshavn

so bráðdliga varð tikin frá okkum.

Tøkk til Hera Joensen, prest, fyri troystarrík orð. Sangarar, berarar, kirkjutænarar og gravarar.

Ein serstøk tøkk til tykkum øll á frímerkjadeldini, ið vóru so góð við Ólav og hjálptu okkum so ómetaliga nógva í samband við jarðarferðina.

Tøkk fyri blómur, kransar, uppringingar og peningagávur til Hjartafelagið. Og tøkk til øll tykkum mongu, ið fylgdu honum til hansara seinasta hvíldarstað. Tøkk øll somul.

Familjunnar vegna

Hansina, Petry og Lauritz